RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 00001165608
Onderwerp: Najaarsrapportage 2025
Datum raadsvergadering: *Invullen door de griffie*

Portefeuillehouder: G.F. Ruiten
Programma: Alle programma's

Publiekssamenvatting

In de najaarsrapportage 2025 wordt op basis van de ontwikkelingen tot en met medio september 2025 gerapporteerd over de financiële en beleidsmatige afwijkingen in het lopende begrotingsjaar. Daarnaast worden begrotingswijzigingen voor 2025 en budgetoverhevelingen naar het begrotingsjaar 2026 voorgesteld. Ten slotte worden er nieuwe of aanvullende kredietvoorstellen gedaan voor de investeringsprojecten.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De najaarsrapportage 2025 en de daarin opgenomen begrotingswijzigingen vast te stellen en te verwerken in de begroting 2025.
2. De in de najaarsrapportage 2025 voorgestelde budgetoverhevelingen van incidentele budgetten over te hevelen naar de programmabegroting 2026.
3. De volgende (aanvullende) kredieten goed te keuren, of bij te stellen:

	Nieuw krediet aanvraag	Krediet	
3.1	Uitbreiding fietsenstalling Parelhof	€	158.000
3.2	IT ondersteuning raads- en commissieleden	€	58.500
3.3	Materieel Stadsbedrijf (SBDF) - Laadinfrastructuur vrachtwagens	€	510.000
	Aanvullend krediet	**Mutatie krediet**	
3.4	IKOC-Noord Scharwoude (I10063-102)	€	600.000
3.5	Vervangen en uitbreiden wegdek Veertweg (I10063-102)	€	350.000
3.6	Gemaal Stationsplein (V10000-119)	€	117.000
3.7	SV Vrone Opstal Sport (I10138-101)	€	600.000
	Verlaging krediet	**Mutatie krediet**	
3.8	IKC-Sint Pancras (I10016)	€	- 200.000
3.9	Materieel Stadsbedrijf (SBDF) - 2025 - (I10025-146)	€	- 510.000

Inleiding

Jaarlijks stelt de raad de begroting voor het daaropvolgende jaar vast. Gedurende het begrotingsjaar zijn er ontwikkelingen die vragen om bijsturing van voorgenomen beleidsmatige doelstellingen en financiële budgetten. In de najaarsrapportage 2025 wordt de raad geïnformeerd over deze beleidsmatige en financiële afwijkingen ten opzichte van de lopende programmabegroting en gevraagd om de daarin voorgestelde financiële begrotingsmutaties vast te stellen.

De najaarsrapportage laat een aanzienlijke verbetering van het begrotingsresultaat zien. Dit komt mede dankzij hogere inkomsten uit de algemene uitkering van het Rijk. Hoewel het resultaat gunstig is, betreft het vooral incidentele meevallers en biedt het geen ruimte voor structureel nieuw beleid. Wel draagt het bij aan een versterking van de financiële positie van de gemeente.

Beoogd effect

De najaarsrapportage 2025 is bedoeld om de raad te informeren over de verwachte baten en lasten t.o.v. de begroting 2025. En om de verwachte afwijkingen ten opzichte van de begroting via een begrotingswijziging te formaliseren en (aanvullende) kredieten beschikbaar te stellen. Daarnaast wordt de raad geïnformeerd over de afwijkingen op de gestelde doelen uit de begroting 2025.

Kader

Aan de najaarsrapportage 2025 ligt de gewijzigde begroting 2025 ten grondslag, zoals die is vastgesteld in de voorjaarsrapportage 2025. Deze voorjaarsrapportage is door de raad op 8 juli 2025 vastgesteld.
Daarnaast zijn de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) als juridisch kader van toepassing.

Argumenten per beslispunt

De gemeenteraad besluit:

1. De najaarsrapportage 2025 en de daarin opgenomen begrotingswijzigingen vast te stellen en te verwerken in de begroting 2025.
   Om binnen de begrotingsrechtmatigheid te blijven, worden er begrotingswijzigingen voorgesteld aan de raad. De raad heeft het budgetrecht, en kan op deze wijze budget toekennen.

2. De in de najaarsrapportage 2025 voorgestelde budgetoverhevelingen van incidentele budgetten over te hevelen naar de programmabegroting 2026;
   In de programmabegroting 2025 is voor een aantal opgaven een incidenteel budget toegekend. In sommige gevallen is de opgave nog niet geheel afgerond. De najaarsrapportage bevat voorstellen tot budgetoverhevelingen, zodat de opgaven in 2026 financieel dekking hebben en afgerond kunnen worden.

3. De volgende (aanvullende) kredieten goed te keuren, of bij te stellen:

	Nieuw krediet aanvraag	Krediet	
3.1	Uitbreiding fietsenstalling Parelhof	€	158.000
3.2	IT ondersteuning raads- en commissieleden	€	58.500
3.3	Materieel Stadsbedrijf (SBDF) - Laadinfrastructuur vrachtwagens	€	510.000
	Aanvullend krediet	**Mutatie krediet**	
3.4	IKOC-Noord Scharwoude (I10063-102)	€	600.000
3.5	Vervangen en uitbreiden wegdek Veertweg (I10063-102)	€	350.000
3.6	Gemaal Stationsplein (V10000-119)	€	117.000
3.7	SV Vrone Opstal Sport (I10138-101)	€	600.000
	Verlaging krediet	**Mutatie krediet**	
3.8	IKC-Sint Pancras (I10016)	€	- 200.000
3.9	Materieel Stadsbedrijf (SBDF) - 2025 - (I10025-146)	€	- 510.000

Kanttekeningen en risico's

In de begroting worden de budgetten per taakveld ingedeeld in lasten en baten en per programma gegroepeerd. Als de werkelijke lasten boven het begrotingsbedrag op programmaniveau uitstijgen, dan worden zij bestempeld als onrechtmatige uitgaven. Dit wordt een begrotingsonrechtmatigheid genoemd. Hetzelfde geldt voor lagere baten.

Afhankelijk van de oorzaak van deze afwijkingen en de mate van beïnvloedbaarheid worden overschrijdingen meegenomen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Alternatieven
Voor het rapportagegedeelte is er geen alternatief.

Een alternatief voor de voorgestelde begrotingswijzigingen is: geen begrotingswijziging doorvoeren. Dan zal de desbetreffende activiteit getemporiseerd of stopgezet moeten worden en kan het beoogde doel niet (in 2025) behaald worden en /of budgetafwijkingen afwijkingen dienen dan verklaard te worden in de jaarstukken. Tevens is er dan een risico dat er bij de jaarafsluiting sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid

Samenwerking en participatie
Voor de najaarsrapportage is geen sprake van participatie met de omgeving.

Financiën
In de onderstaande tabel staat een overzicht van het verloop van de primaire begroting 2025 (vastgesteld in de raadsvergadering van 12 november 2024) en de voorstellen tot begrotingswijzigingen.

Bedragen x € 1.000

Financiële ontwikkeling	Baten	Lasten	Saldo
Primaire begroting	**296.115**	**-300.977**	**-4.861**
Budgetoverhevelingen NJR 2024	**1.567**	**-1.567**	**0**
VJR technische mutaties	**95**	**-95**	**0**
Voorjaarsrapportage	**19.025**	**-18.523**	**502**
NJR technische mutaties	**544**	**-544**	**0**
Najaarsrapportage	**27.000**	**-15.260**	**11.740**
Totaal programma	**344.345**	**-336.965**	**7.381**

De voorgestelde begrotingswijzigingen in deze najaarsrapportage hebben een voordelig effect van € 11,7 miljoen op het begrotingsresultaat. Hierdoor verandert het eerder geraamde tekort in een begrotingsoverschot van € 7,4 miljoen, wat neerkomt op 2,1% van de totale begroting. Deze verbetering is grotendeels het gevolg van schommelingen in de algemene uitkering van het Rijk. De hoogte van deze uitkering is sterk afhankelijk van landelijke ontwikkelingen en wordt meerdere keren per jaar bijgesteld via de circulaires. Deze bijstellingen zijn lastig te voorspellen en kunnen zowel positief als negatief uitpakken. De raad is over de uitkomsten van de mei- en septembercirculaire eerder geïnformeerd via afzonderlijke collegeberichten.

Hoewel het resultaat voordelig is, betekent dit niet dat er structureel extra middelen beschikbaar zijn voor nieuw beleid of langdurige verplichtingen. Het gaat hier vooral om incidentele meevallers, die eenmalig ruimte bieden binnen de lopende begroting.

Wel zorgt dit resultaat ervoor dat de algemene reserve toeneemt. Dat betekent dat de gemeente meer financiële veerkracht heeft richting volgende jaren om lopende wensen en onzekerheden op te vangen, bijvoorbeeld in de ontwikkeling van de algemene uitkering.

De technische mutaties in de najaarsrapportage worden in bijlage 1 toegelicht. Dit betreffen administratieve, budgetneutrale aanpassingen binnen de begroting 2025.
De financiële bijstellingen in deze najaarsrapportage bedragen per saldo € 11,7 miljoen voordelig (verbetering van het begrotingssaldo).. Hieronder is een selectie van de voornaamste afwijkingen die dit verschil veroorzaken: (V = voordelig, N = nadelig)

- Een hogere algemene uitkering van in totaal € 13,3 miljoen; voor € 7,3 miljoen betreft dit taakmutaties (de kosten nemen evenredig toe). Het netto-effect op het begrotingssaldo is daarmee € 6,0 miljoen. (V)
- Hogere leges (€ 2,6 miljoen) (V)
- Hogere bijdrage bovenwijkse kosten bij grondexploitatie (€ 1,0 miljoen) (V)
- Lagere kosten arbeidsparticipatie (netto € 0,8 miljoen) (V)
- Netto effect van de rente t.o.v. begroot (€ 0,8 miljoen) (V)
- Voordelig effect overgang cloudmigratie (€ 0,4 miljoen) en onderbesteding in 2025 van projecten voor digitale ontwikkeling (€ 0,3 miljoen) (V)
- Incidentele bijdrage samenkracht en burgerparticipatie (€ 0,6 miljoen) (V)
- Lagere kosten Oekraïne-opvang (€ 0,5 miljoen) (V)
- Hogere inkomsten OZB (€ 0,4 miljoen) (V)
- Opbrengst primeurswoningen (€ 0,4 miljoen) (V)
- Hogere loonkosten i.v.m. nieuwe cao (€ 1,3 miljoen) (N)
- Inhuurkosten voor de openstaande vacatures zijn hoger dan de loonruimte die ontstaat door de nog niet ingevulde vacatures. (- € 1,2) (N)

De onderstaande tabel geeft het overzicht van de voorgestelde begrotingswijzingen per programma. In de programma's is een toelichting opgenomen.

Bedragen € 1.000

Programma	Stand na Voorjaars-rapportage	NJR technisch	Najaars-rapportage	Budget-overheveling	Saldo
Bestuur en ondersteuning	**171.313**	**1.897**	**12.602**	**0**	**185.812**
Veiligheid	**-10.370**	**-131**	**40**	**0**	**-10.461**
Verkeer, vervoer en waterstaat	**-18.491**	**-1.346**	**325**	**0**	**-19.512**
Economie	**-1.790**	**0**	**88**	**0**	**-1.702**
Onderwijs	**-9.895**	**-40**	**19**	**0**	**-9.917**
Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte	**-24.761**	**-201**	**66**	**0**	**-24.896**
Sociaal domein	**-100.197**	**-24**	**-4.565**	**0**	**-104.786**
Volksgezondheid en milieu	**-3.920**	**-76**	**331**	**0**	**-3.665**
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	**-6.247**	**-79**	**2.834**	**0**	**-3.492**
Totaal programma	**-4.359**	**0**	**11.740**	**0**	**7.381**

Communicatie
Over de door de raad vastgestelde najaarsrapportage 2025 wordt intern gecommuniceerd en deze wordt gepubliceerd bij de stukken van de raad.

Uitvoering
Na besluitvorming door de raad worden de begrotingswijzigingen, de budgetoverhevelingen en de aanvullende kredieten uit de najaarsrapportage 2025 definitief en zal de begroting aangepast worden.

Bijlagen, onderdeel van het besluit
1. Najaarsrapportage 2025;
2. Raadsbesluit najaarsrapportage 2025.

Bijlagen ter informatie
Niet van toepassing